

ИНФО БИЛТЕН

**Фонд за здравствено осигурување
на Македонија**

Инфо билтен издание бр. 14/2011

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
www.fzo.org.mk

Содржина

1	„ЗАСАДИ ЈА СВОЈАТА ИДНИНА!“	3
2	РУРАЛНИ СРЕДИНИ И ПОВИК ЗА СКЛУЧУВАЊЕ НА ДОГОВОР СО ФЗОМ ВО РУРАЛНИТЕ ПОДРАЧЈА СО ЗДРАВСТВЕНИ УСТАНОВИ	7
3	РЕВИДИРАНИ РЕФЕРЕНТНИ ЦЕНИ	15
4	УПАТСТВО ЗА НОВИОТ РЕЦЕПТЕН ОБРАЗЕЦ ЗА ПРОПИШУВАЊЕ НА ЛЕКОВИ ОД ЛИСТАТА НА ЛЕКОВИ КОИ ПАЃААТ НА ТОВАР НА ФЗОМ	16
5	ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ТРАНСПАРЕНТНОСТ НА ФЗОМ – ПОТРОШУВАЧКА НА ЛЕКОВИ	21
6	ПОТРОШУВАЧКА НА АНТИИНФЕКТИВНИ ЛЕКОВИ КОИ СЕ ИЗДАВААТ НА РЕЦЕПТ НА ТОВАР НА ФОНДОТ	22
	ОБЈАВА НА СПИСОК НА ЛЕКОВИ БЕЗ ДОПЛАТА КОИ ПАЃААТ НА ТОВАР НА ФОНДОТ	29

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

www.fzo.org.mk

1 „ЗАСАДИ ЈА СВОЈАТА ИДНИНА!“

Фондот на здравствено осигурување е прва државна институција која самоиницијативно се приклучи на акцијата за зазеленување. ФЗО има стратешко место во срцето на градот каде што зеленилото е реткост и привилегија, но и подрачните служби низ цела Македонија, со големо задоволство се приклучија кон акцијата на позеленување. На ден 23.11.2011 година (среда) по 8 - ми пат се одржа *Акцијата „Ден на дрвото – Засади ја твојата иднина!“*. И овој пат граѓаните подржувачи на зачувување на своето здравје и здравјето на идните генерации ја исполнија својата граѓанска должност и колективно одговорија на овој јавен повик и придонесоа со своето учество за негово успешно спроведување.

Нашиот најголем пријател е природата. Нејзиното зачувување, одржување и пред се унапредување треба да биде нашата мисија. Затоа оваа Акција која започна од 2008-та година предложена од маестро Борис Трајанов, после големиот шумски пожар во Р.Македонија

се спроведува со огромен успех и уште од самиот почетокот одлично е прифатена. Засадени се милиони садници дрвца чии што капацитети и благодети се безгранични.

Оваа акција уште од самиот старт беше следена од нашите соседи и според идејата промовирана неодамна, на Наша огромна чест и задоволство оваа акција има сериозна тенденција да прерасне во балкански евент.

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

www.fzo.org.mk

Менаџментот на ФЗОМ зема активно учество во проектот за унапредување

на нашата животна средина, за која што следат интересни фотографии. Оваа година проектот се реализира со помош од Владата на Република Македонија, односно Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и Јавното претпријатие „Македонски шуми“, до кои искажуваме огромна благодарност.

Менаџментот на ФЗОМ

www.fzo.org.mk

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
www.fzo.org.mk

❖ Колегите од подрачните служби ширум Р.Македонија

ПС Прилеп

ПС Македонски брод

ПС Куманово

ПС Охрид

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
www.fzo.org.mk

ПС Штип

ПС Крушево

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

www.fzo.org.mk

2 РУРАЛНИ СРЕДИНИ И ПОВИК ЗА СКЛУЧУВАЊЕ НА ДОГОВОР СО ФЗОМ ВО РУРАЛНИТЕ ПОДРАЧЈА СО ЗДРАВСТВЕНИ УСТАНОВИ

Согласно Законот за здравствено осигурување и Законот за здравствена заштита едно од основните начела на кои се заснова здравствената заштита е начелото на достапност на здравствената заштита до сите осигурени лица. Фактичката состојба во однос на распределеноста на приватните здравствени установи кои пружаат здравствена заштита во Република Македонија, покажа дека ова начело не е подеднакво и правилно обезбедено на сите осигурени лица, особено во селските средини.

Со анализите извршени во Фондот се утврди дека е потребно да се рedefинираат постојните и да се развијат нови стимулативни механизми, со кои ќе се овозможи правна рамка за да се поттикне иницијативата за отварање здравствени установи во селски средини во кои не е обезбедена здравствена заштита на населението. Имајќи го во предвид и начелото на рационалност на здравствената заштита, тоа може да се направи само со воведување на критериуми, кои треба да го елиминираат досегашното претерано и неосновано инсистирање одредени селски средини да се стекнат со дополнителни финансиски стимулации како што е капитација по основ на руралност.

За да може Фондот да изготви критериуми врз основа на кои ќе се определи одредено место за рурално, истите ги вгради во Законот за здравствено осигурување. Со измените на Законот за здравствено осигурување, покрај постојните критериуми за склучување на договори и начинот на плаќање на здравствените услуги, предвидени се и критериуми за утврдувањето на рурални места/подрачја и тоа :

- оддалеченоста од населеното место во кое се наоѓа најблиската здравствена установа од примарната здравствена заштита;
- оддалеченоста до најблиското населено место во кое се обезбедува специјалистичко - консултативна здравствена заштита со итна медицинска помош
- број на жители (бројот на жители е земен официјален податок од пописот во Република Македонија во 2002 година како релевантен податок за населението во тие населени места)
- тешко пристапен терен

Фондот има дефиниран систем на финансирање на здравствените услуги пружени на осигурените лица, односно плаќање по принцип на капитација. Со Одлуката за утврдување на оддалечени рурални места се одредува за кои региони е потребно дополнително стимулирање на лекарите заради обезбедување здравствена заштита и здравствени услуги на осигурените лица, односно финансирање врз основа на руралност. Стимулативниот систем на плаќањето на капитација кај избраните лекари од примарна здравствена заштита во руралните места/подрачја е претставен во следнава табела:

Табеларен приказ за пресметка на исплата на капитација на избраните лекари во руралните средини

Табела за пресметување на капитација во руралните места/подрачја		
ПОЕНИ СПОРЕД ПРИКРЕПЕНИ ОСИГУРЕНИЦИ	ПОЕНИ	ИЗНОС
<100	1.100,00	55.000,00
100 до 300	1.200,00	60.000,00
300 до 350	1.300,00	65.000,00
350 до 700	1.400,00	70.000,00
>700	1.700,00	85.000,00

Од страна на комисија формирана во Фондот за здравствено осигурување извршена е анализа на податоците за постоечките рурални места согласно последната Одлука, при што разгледани се **139** рурални подрачја и **338 останати населени места** кои гравитираат кон овие рурални подрачја. Со спроведување на новите критериуми по кои одредено подрачје /место може да се смета за рурално, се направи нова поделба нова на рурални подрачја/места, кои согласно Правилникот ги исполнуваат критериумите за утврдување на руралност. Врз основа на извршената анализа Фондот за здравствено осигурување донесе одлука со која прогласи 81 рурално подрачје/места, од кои 68 рурални места/подрачја кои ги задоволуваат трите критериуми дефинирани во правилнико, 6 рурални подрачја/места од последната Одлука за утврдување на рурални места (бр.02-7607/5 од 05.05.2011) донесена по предлог на Министерството за здравство, и 6 рурални подрачја/места што го исполнуваат дополнителниот критериум за тешко пристапен терен.

Со последната Одлука на Фондот за здравствено осигурување на Македонија за рурални места/покрајина се прогласија 81 рурално место/покрајина, од кои во 44 рурални места ФЗОМ има склучено договори додека во станатите прогласени рурални покрајина сеуште нема склучено договори. Во следнава табела се преставени руралните места/покрајина кои согласно последната Одлука се прогласени за рурални, а со кои Фондот за здравствено осигурување нема склучено договори, воедно во табеларниот приказ е изготвена и финасиска анализа за стимулативниот начин на пресметување на капитацвија во овие рурални средини.

Прилог: Табеларен приказ на рурални средини кои согласно последната Одлука се прогласени за рурални места/покрајина во кои ФЗОМ нема склучено договори

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ НА РУРАЛНИ МЕСТА/ПОКРАЈИНА КОИ СОГЛАСНО ПОСЛЕДНАТА ОДЛУКАТА СЕ ПРОГЛАСЕНИ ЗА РУРАЛНИ СО КОИ ФЗОМ НЕМА СКЛУЧЕНО ДОГОВОР						
Реден број	Покрајинска служба	Рурално покрајина	Населени места во руралното покрајина	Број на жители	Вкупен број на поени	Апроксимативен износ кој би го добилава ПЗУ кога сите жители би го избрале за матичен
1	Брод	Локвица	Локвица	99		
			Црешенево	169		
			Крапа	69		
			Вир	18		
			Вкупно жители	355	675	70.000,00
2	Брод	Горни Манастирец	Горни Манастирец	19		
			Долни Манастирец	169		
			Томино Село	44		
			Слатина	30		
			Модриште	49		
			Горно Крушје	20		
			Грешница	27		
			Долно Крушје	23		
			Драгов Дол	23		
			Тополница	25		
Вкупно жители	429	815	85.000,00			
3	Велес	Горно Јаболчиште	Горно Јаболчиште	1741		

			Долно Јаболчиште	718		
			Дреново	35		
			Вкупно жители	2494	4739	236.930,00
4	Велес	Лисиче	Лисиче	159		
			Горно Врановци	199		
			Мелница	743		
			Голозинци	43		
			Вкупно жители	1144	2174	108.680,00
5	Виница	Трсино	Трсино	730		
			Грљани	206		
			Калиманци	239		
			Вкупно жители	1175	2233	111.625,00
6	Гостивар	Калиште	Калиште	681		
			Пожаране	26		
			Вкупно жители	707	1343	85.000,00
7	Дебар	Горно Косоврасти	Горно Косоврасти	817		
			Вкупно жители	817	1552	85.000,00
8	Дебар	Новак	Новак	1606		
			Брештани	120		
			Долгаш	123		
			Елевци	260		
			Евла	0		
			Коџаџик	275		
			Вкупно жители	2384	4530	226.480,00
9	Дебар	Џепиште	Џепиште	690		
			Отишани	780		
			Вкупно жители	1470	2793	139.650,00
10	Дебар	Слоештица	Слоештица	221		
			Мренога	107		
			Боиште	7		
			Вирово	151		
			Лесково	0		
			Церово	2		
			Вкупно жители	488	927	85.000,00
11	Кичево	Шутово	Шутово	760		
			Премка	134		
			Стрелци	1421		

			Гарани	542		
			Вкупно жители	2857	5428	271.415,00
12	Кратово	Секулица	Секулица	177		
			Шопско Рударе	143		
			Вакуф	122		
			Коњух	150		
			Татомир	84		
			Тополовиќ	32		
			Филиповци	112		
			Вкупно жители	820	1558	85.000,00
13	Кратово	Страцин	Страцин	185		
			Димонце	51		
			Пендак	45		
			Вкупно жители	281	534	85.000,00
14	Крива Паланка	Герман	Герман	311		
			Станча	23		
			Криви Камен	23		
			Пклиште	30		
			Вкупно жители	387	735	85.000,00
15	Крива Паланка	Мождивјак	Мождивјак	770		
			Борово	87		
			Вкупно жители	857	1628	85.000,00
16	Крива Паланка	Огут	Огут	152		
			Метежево	50		
			Нерав	175		
			Вкупно жители	377	716	85.000,00
17	Охрид	Белчишта	Белчишта	437		
			Горно Средоречие	14		
			Долно Средоречие	57		
			Злести	294		
			Ново Село	68		
			Песочани	95		
			Црвена Вода	23		
			Ботун	227		
			Вкупно жители	1215	2309	115.425,00
18	Охрид	Трпеица	Трпеица	303		

			Љубаништа	171		
			Вкупно жители	474	901	85.000,00
19	Охрид	Куратица	Куратица	326		
			Опеница	58		
			Речица	5		
			Свиништа	64		
			Завој	12		
			Вкупно жители	465	884	85.000,00
20	Прилеп	Костинци	Костинци	101		
			Црнилиште	1765		
			Гостиражни	108		
			Пешталев	486		
			Секирци	302		
			Стровија	35		
			Зрзе	64		
			Сливче	35		
			Маргари	27		
			Слепче	68		
			Долгаец	70		
			Вкупно жители	3061	5816	290.795,00
21	Прилеп	Мало Коњари	Мало Коњари	728		
			Врбјани	625		
			Славеј	388		
			Големо Коњари	699		
			Кадино Село	269		
			Галичани	251		
			Вкупно жители	2960	5624	281.200,00
22	Радовиш	Калуѓерица	Калуѓерица	838		
			Сулдурци	228		
			Воиславци	796		
			Вкупно жители	1862	3538	176.890,00
23	Скопје	Блаце Бутелско	Блаце Бутелско	972		
			Вкупно жители	972	1847	92.340,00
24	Скопје	Бојане	Бојане	2230		
			Вкупно жители	2230	4237	211.850,00
25	Скопје	Црн Врв	Црн Врв	700		
			Вкупно жители	700	1330	85.000,00

26	Скопје	Катланово	Катланово	759		
			Блаце-Петровец	29		
			Градаманци	66		
			Бадар	15		
			Кожле	14		
			Вкупно жители	883	1678	85.000,00
27	Скопје	Копаница	Копаница	1714		
			Рашче	2697		
			Вкупно жители	4411	8381	419.045,00
28	Струга	Мислодежда	Мислодежда	720		
			Богољци	170		
			Брчево	9		
			Локов	0		
			Поум	168		
			Ржаново	0		
			Присовјани	11		
			Вкупно жители	1078	2048	102.410,00
29	Струга	Франгово	Франгово	1739		
			Калишта	1178		
			Вкупно жители	2917	5542	277.115,00
30	Струмица	Ново Коњарево	Ново коњарево	934		
			Бадолен	3		
			Бајково	2		
			Стиник	58		
			Старо коњарево	611		
			Самоилово	348		
			Вкупно жители	1956	3716	185.820,00
31	Тетово	Гургурница	Гургурница	2556		
			Вкупно жители	2556	4856	242.820,00
32	Тетово	Теново	Теново	1602		
			Вкупно жители	1602	3044	152.190,00
33	Тетово	Вејце	Вејце	1127		
			Вкупно жители	1127	2141	107.065,00
34	Тетово	Мерово	Мерово	901		
			Луковица	47		
			Седларево	1611		
			Вкупно жители	2559	4862	243.105,00

35	Штип	Лакавица	Лакавица	139		
			Балталија	22		
			Брест	23		
			Долани	73		
			Степанци	13		
			Суво Грло	13		
			Танатарци	8		
			Чифлик	7		
			Шопур	2		
			Горачино	16		
			Ново Село	1		
			Пухче	34		
			Љуботен	41		
			Вкупно жители	392	745	85.000,00
36	Штип	Лесковица	Лесковица	113		
			Вкупно жители	113	215	60.000,00
37	Штип	Прналија	Прналија	197		
			Ебеблија	11		
			Вртешка	6		
			Кучица	119		
			Вкупно жители	333	633	70.000,00

Бројот на жители е превземен од завод за статистика на Р.Македонија од последниот официјален попис во 2001 година

Фондот за здравствено осигурување на Македонија на ден **06.12.2011 година** објави јавен оглас на склучување на договори со приватни здравствени установи, но воедно политиката на ФЗОМ во делот на примарната здравствена заштита е склучување на договори преку целата година. За потребната документација како и Начинот и постапката за поднесување на документацијата се објаснети во посебно техничко упатство кое може да се најдете на следниов линк

➤ <http://www.fzo.org.mk/UpatstvoRuralni.pdf>

www.fzo.org.mk

3 РЕВИДИРАНИ РЕФЕРЕНТНИ ЦЕНИ

Во насока на замена на Ценовникот на здравствени услуги од 1992, Комисијата за утврдување на референтни цени интензивно работи на усвојување на нови цени и ревидирање на постојните со цел доближување до релните трошоци на чинење на здравствените услуги.

Земајќи ја во предвид современата апаратура која претставува резултат на развојот на технологијата, Комисијата направи анализа од која увиде дека е потребно ревидирање на постојните референтни цени на лабораториските услуги. Имено, новата апаратура овозможува истовремено продуцирање на поголем број на резултати од биохемиските анализи (економија на обем) и намалување на ангажираноста на медицинскиот персонал за добивање на истите.

Оттука, врз основа на калкулативните елементи кои ја формираат цената на лабораториската услуга (цена на труд, трошоци за реагенси, потрошен материјал по анализа и режиски трошоци за една анализа), Комисијата предложи на УО намалување на висината на референтната цена за 61 лабораториска услуга. Референтните цени се добиени како резултат на компаративна анализа на податоците со кои располагаше ФЗОМ од јавните и приватните здравствени установи во Р.Македонија како и споредба со цените од регионот (Словенија и Србија).

Новите, ревидирани референтни цени се објавени во Одлуката за изменување и дополнување на одлуката за утврдување на референтни цени во специјалистичко консултативна здравствена заштита во Службен весник на РМ бр.153 од 03.11.2011 кои стапија на сила од **1 декември 2011 година** (исправка на Одлука во делот за стапување на сила, примена на референтните цени во Сл. Весник на РМ бр.155 од 07.11. 2011 година).

Покрај ревидирање на дел од цените, Комисијата предложи **воведување на нови референтни цени** за 20 лабораториски услуги, ревидирање на назив и референтна цена за една услуга, две нови референтни цени за анализи од областа на вирусологијата и 3 нови цени за услуги од областа на радиодијагностиката.

Новите цени за лабораториски услуги се однесуваат на 5 нови анализи од делот на хормоналниот статус, 4 од имунолошки статус, 3 туморски маркери, 1 коскен маркер, 2 срцеви маркери, 1 бубрежен маркер, 2 вирусни маркери и две нови цени за испитување на концентрација на лек и концентрација на витамини. Исто така направена е измена на називот и референтната цена на една здравствена услуга (БА 22/6, од Delta AG со референтна цена од 100 денари во Eigen HDV AG, вирусен маркер за хепатит Д-акутна инфекција со референтна цена од 370 денари). Исправката е направена по укажување од стручни лица кои се занимаваат со оваа проблематика и кои сметаа дека со појасно дефинирање и вреднување на услугата, бенефитот ќе биде двостран и за пациентите и за здравствените работници.

Истовремено, усвоени се 2 нови референтни цени кои се однесуваат на анализи од областа на вирусологијата и тоа резистентност на ХБВ кон ламивудин (ВИ10/2) и генотипизација на хепатитис Б вирус (ВИ10/3).

Во делот на радиодијагностиката, направена е дополна со 3 нови услуги и тоа радиографија на еден заб, панорамска радиографија на горна и долна вилица и телерентгенграфија на горна и долна вилица.

Овие измени и дополни се објавени со Одлука за изменување и дополнување на одлуката за утврдување на референтни цени во специјалистичко консултативната здравствена заштита во Службен весник бр.164 од 28.11. 2011 година. Одлуката се применува од **1 декември 2011 година.**

4 УПАТСТВО ЗА НОВИОТ РЕЦЕПТЕН ОБРАЗЕЦ ЗА ПРОПИШУВАЊЕ НА ЛЕКОВИ ОД ЛИСТАТА НА ЛЕКОВИ КОИ ПАЃААТ НА ТОВАР НА ФЗОМ

4.1 Вовед

Фондот за здравствено осигурување на Македонија врз основа на договорните одредби, законските и подзаконските прописи во кои спаѓа и Правилникот за содржината и начинот на остварувањето на правата и обврските од задолжителното здравствено осигурување (Службен весник на РМ бр.105 од 01.08.2011 година) пропишува дека лековите на товар на

ФЗОМ за ПЗЗ се пропишуваат на рецептен образец на ФЗОМ утврден од Управниот Одбор.

Во Службен весник на РМ бр. 133 од 30.09.2011 година е објавена Одлука за утврдување на обрасците предвидени во Правилникот за содржината и начинот на остварувањето на правата и обврските од задолжителното здравствено осигурување. Со оваа Одлука се утврдени и обрасците за: рецепт за пропишување на лек и рецепт за пропишување на лек за странски осигуреници. Оваа Одлука влегува во сила со денот на објавувањето во Сл.весник на РМ. ФЗОМ со допис бр. 09-15883/1 од 06.10.2011 година, во интерес на осигурениците, а со цел овозможување на непречено работење на ПЗУ одлучи да има преоден период од 30 дена, и со известување за одложување на примена на рецептен образец број 09-17241/1 од 31.10.2011 година преоден период од уште 30 дена. Со тоа новиот рецептен образец за пропишување на лек и за пропишување на лек за странски осигуреници ќе почне да се применува од 01.12.2011 година.

4.2 Начин на пропишување на лекови на новиот рецептен образец на товар на ФЗОМ

Избраниот лекар/лекарот замена/дежурниот лекар може да пропише лекови на рецепт од Листата на лекови на товар на Фондот на рецептниот образец на ФЗОМ.

Лекарот е должен во рецептниот образец да ги пополни полињата кои се во делот за пропишување на лекот.

Лекарот е должен да ги пропише лековите целосно и уредно, односно само по генеричко име на лекот со фармацевтска дозажна форма, јачина и количина на лекот.

За лековите од Листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот со режим на пропишување по препорака на специјалист/субспецијалист/конзилиум

лекарот треба да го внесе бројот на факсимилот/факсимилите во соодветното место на рецептниот образец.

Во делот од рецептниот образец полињата Н, А и Х треба задолжително да се пополнуваат од страна на лекарот, соодветно за пропишаната терапијата: Н-лекови од групата на наркотика-опијати; А-лекови за акутни заболувања и Х-лекови за хронични заболувања.

Лековите од групата на **наркотика – опијати** според законската регулатива се пропишуваат на рецепт во два примероци. Со новиот рецептен образец избраниот лекар/лекарот замена ќе треба да ги печати и овие рецепти. При тоа во рецептниот образец се означува полето Н, се пополнува полето „датум на пропишување“ што е датумот кога осигуреникот го посетил избраниот лекар, а полето „датум на важност од (за хронична терапија)“ не се пополнува. Важноста на овој рецепт е 5 дена од датумот на пропишување.

Рецептот за овие лекови се печати во два примероци, при што на вториот примерок избраниот лекар рачно става назнака ”копија” и неговиот потпис треба да биде под индиго.

При пропишување на лекови за **акутни заболувања** во рецептниот образец се означува полето А, се пополнува полето „датум на пропишување“ што е датумот кога осигуреникот го посетил лекарот, а полето „датум на важност од (за хронична терапија)“ не се пополнува. Важноста на овој рецепт е 5 дена од датумот на пропишување.

При пропишување на лекови за **хронични заболувања** во рецептниот образец се означува полето Х, се пополнува полето „датум на пропишување“ што е датумот кога осигуреникот го посетил избраниот лекар/лекарот замена, а во полето „датум на важност од (за хронична терапија)“ се внесува датумот од кога важи рецептот. Со новиот Правилник за содржината и начинот на остварувањето на правата и обврските од задолжителното здравствено осигурување, за хронични болести избраниот лекар може да пропише рецепти за 180 дена со означен датум на рецептот соодветно за секој месец - во полето „датум на важност од (за хронична терапија)“.

Пр. ако пациентот се јавил на преглед на 01.12.2011 година во полето „датум на пропишување“ на **сите** пропишани рецепти ќе стои 01.12.2011 година. Во полето „датум на важност од (за хронична терапија)“ за рецептите за месец декември ќе стои датум 01.12.2011, за месец јануари 31.12.2011, за месец

февруари 30.01.2012, за месец март 29.02.2012 , за месец април 30.03.2012 и за месец мај 29.04.2012 година.

Во здравствената легитимација на осигуреникот уредно се запишува пропишаниот лек за секој месец поединечно. Важноста на овој рецепт е 30 дена сметано од „датум на важност од (за хронична терапија)“ кој е пополнет во рецептниот образец.

Дежурните лекари може да пропишуваат лекови на рецепт од Листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот согласно Одлуката за утврдување на лекови кои може да ги пропишуваат лекарите во дежурна служба донесена од Управниот одбор на Фондот. Дежурните лекари при пропишување на лекови во рецептниот образец го означуваат полето А, го пополнуваат полето „датум на пропишување“ што е датумот кога осигуреникот го посетил дежурниот лекар, додека полето „датум на важност од (за хронична терапија)“ не го пополнуваат. Важноста на овој рецепт е само во денот кога е пропишан лекот од дежурниот лекар.

Лекарот задолжително го заверува рецептниот образец со читливи и препознатливи факсимил и печат на здравствената установа, потврдени со неговиот потпис .

Лекарот задолжително ги внесува податоците за пропишаниот лек и во здравствената легитимација на осигуреникот.

Со новиот Правилник за содржината и начинот на остварувањето на правата и обврските од задолжителното здравствено осигурување е утврден нов посебен рецептен образец за пропишување на лек за **странски осигуреници**. За сите странски осигуреници лекарот треба да го пополнува овој рецептен образец соодветно на податоците во истиот.

4.3 Начин на издавање на лекови на новиот рецептен образец на товар на ФЗОМ

При издавање на лекови во ПЗУ аптеките рачно се пополнува третиот дел на рецептот.

За лековите чии оригинални пакувања се делат, согласно важечката Одлука за утврдување на лекови чии оригинални пакувања се делат донесена од Управниот одбор на ФЗОМ (објавена на web-страната на ФЗОМ), во полето „количина на лек по единица фармацевтска форма“ се

внесува бројот на издадени единици. За останатите лекови во полето пакување се внесува 1.

Лековите за хронични заболувања пропишани до 30.11.2011 година на стариот рецептен образец потребно е да се прифаќаат, односно да се издаваат лекови на осигурените лица најдоцна до 01.06.2012 година (при што важноста на стариот рецептен образец со пропишани лекови за хронични заболувања е 30 дена од датумот на пропишувањето). За лековите за акутни заболувања и лековите од групата на наркотика-опијати пропишани до 30.11.2011 година на стариот рецептен образец потребно е да се прифаќаат и да се издаваат на осигурените лица до 04.12.2011 година (бидејќи важноста на рецепти за пропишани лекови за акутни заболувања е 5 дена).

4.4 Дополнување на упатството за новиот рецептен образец за пропишување на лекови од листата на лекови кои паѓаат на товар на ФЗОМ

Поради тоа што при пропишувањето на лекови на товар на Фондот на новиот рецептен образец како проблем се јави прашањето за пополнување на првиот дел на рецептот со наслов „Податоци за носителот на осигурување“, Фондот за здравствено осигурување на Македонија изврши дополнување на Упатството за новиот рецептен образец за пропишување на лекови од Листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот. Дополнувањето се однесува на следните случаи:

- Во случај кога рецептот е пропишан на носителот на осигурувањето, лично, во првиот дел на рецептот од страна на избраниот лекар/лекарот замена/дежурниот лекар се пополнуваат сите податоци и тоа: подрачна служба, презиме и име, адреса, ЕМБГ, број на здравствен картон, основ на осигурување, број на здравствена легитимација и рег. број на обврзникот, **до делот со наслов „Податоци за носителот на осигурување“, кој не треба да се пополнува.** Но, доколку од страна на избраниот лекар/лекарот замена/дежурниот лекар се пополни и делот со наслов „Податоци за носителот на осигурување“, **рецептите не треба да се враќаат.**

- Во случај кога рецептот е пропишан на член на семејството на носителот на осигурување, во првиот дел на рецептот од страна на избраниот лекар/лекарот замена/дежурниот лекар се пополнуваат сите податоци за членот на семејството на кој е пропишан рецептот **и задолжително се пополнува** и делот со наслов „Податоци за носителот на осигурување“ со потребните податоци за носителот на осигурувањето.

5 ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ТРАНСПАРЕНТНОСТ НА ФЗОМ – ПОТРОШУВАЧКА НА ЛЕКОВИ

Со цел зголемување на транспарентноста на работењето на ФЗОМ, за прв пат се објавува потрошувачката на лекови по генерика за број на реализирани рецепти на товар на ФЗОМ како и вкупен паричен износ. Овие податоци би послужиле за понатамошни пресметки и анализи од страна на фармацевтите и лекарите т.е. засегнатите страни. За прв пат се овозможува увид во издадените лекови на товар на ФЗОМ, а понатаму податоците можат да бидат користени и за фармако-економски анализи при креирање на цени

или пак анализи за потрошувачка за рационално пропишување на лекови.

Листата е објавена на страницата на ФЗОМ во делот за лекови и е јасно назначена, а можете да пристапите на следниов линк:

<http://www.fzo.org.mk/WBStorage/Files/Potrosuvacka%20na%20lekovi%20od%20Listata%20na%20lekovi%20po%20generika%20za%202010%20go%20dina.pdf>

6 ПОТРОШУВАЧКА НА АНТИИНФЕКТИВНИ ЛЕКОВИ КОИ СЕ ИЗДАВААТ НА РЕЦЕПТ НА ТОВАР НА ФОНДОТ

Лековите во Листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот за здравствено осигурување на Македонија се дефинирани по генерички имиња. На Листата на лекови се наоѓаат околу 930 генерички имиња на лекови со соодветна фармацевтска дозажна форма и јачина, од кои околу 135 генерички имиња се од групата на антиинфективни лекови за системска употреба. Од нив на Листата на лекови за примарна здравствена заштита се наоѓаат околу 72 генерики. За најголем дел од лековите од

групата на антиинфективни лекови за системска употреба има одредени индикации за кои истите можат да се пропишуваат на товар на Фондот.

Потрошувачката на лекови на рецепт се врши преку следење и анализа на реализирани рецепти во аптеките кои имаат склучено договор со Фондот. Тоа се врши континурано и според потребите. Потрошувачката на лекови се следи :

- ✓ според АТС класификацијата на лековите
- ✓ по Подрачни служби
- ✓ по број на рецепти , вкупни износи , ДДД/1000(осигуреници)/ден

Табела 1: Потрошувачка на лекови на рецепт од Листата на лекови за период од 2008 до 2010 година

Година	Бр. на Rp по година	Индекс	Вкупен износ по години (МКД/EUR)	Индекс
2008	10.288.509	1	1.319.484.643 МКД (21,45 mil EUR)	1
2009	14.965.727	1,45	1.829.110.673 МКД (29,74 mil EUR)	1,39
2010	15.277.792	1,48	1.778.028.785 МКД (28.91 mil EUR)	1,35

Потрошувачката на лековите на рецепт од Листата на лекови за период од 2009 година е зголемена во однос на 2008 година, според бројот на реализирани рецепти за околу 45%, а според вкупниот износ издвоен за овие лекови за околу 39%.

Во 2010 година во однос на 2009 година има дополнително зголемување од околу 3% на бројот на реализирани рецепти, додека вкупниот износ издвоен за лекови на рецепт во 2010 година е намален во однос на 2009 година за околу 4%.

Причини за ова се:

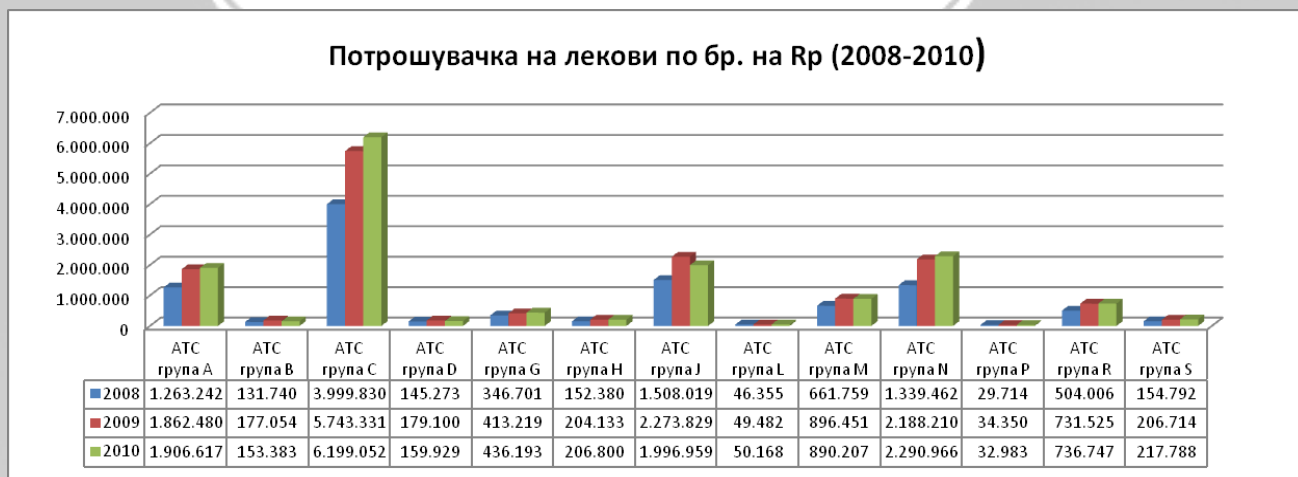
1. Зголемување на бројот на аптеки со кои ФЗОМ има склучено договор за периодот 2008–2011 година, односно овој број од околу 592 аптеки во 2008 година е зголемен на околу 750 аптеки во 2011 година.

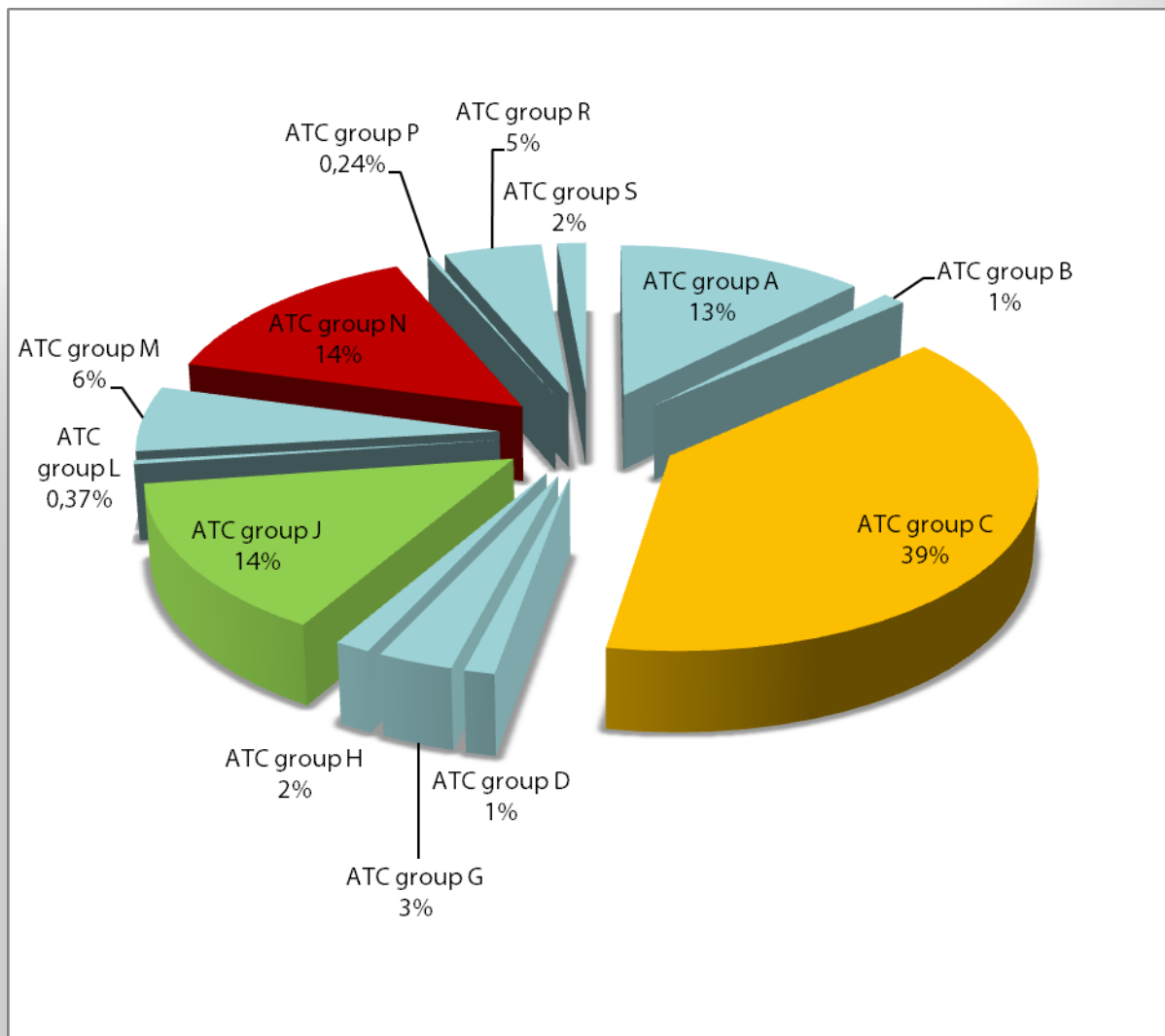
2. Зголемениот буџет за лекови на рецепт за периодот 2008–2010 година, за околу 11%, што влијае на месечниот износ на аптеките.

3. Нова методологија за референтни цени на лекови во 2009 година и воведување на новите референтни цени на лековите на рецепт во мај 2010 година. Со ова може да се објасни зголемувањето на бројот на реализирани рецепти во 2010 година, но истовремено и намалување на вкупните средства издвоени за лекови на рецепт, односно со ова се обезбедија повеќе лекови на осигурениците за приближно истите средства како и во 2009 година.

Графикон 1: Потрошувачка на лекови по бр. на Rp според групи од АТС класификацијата

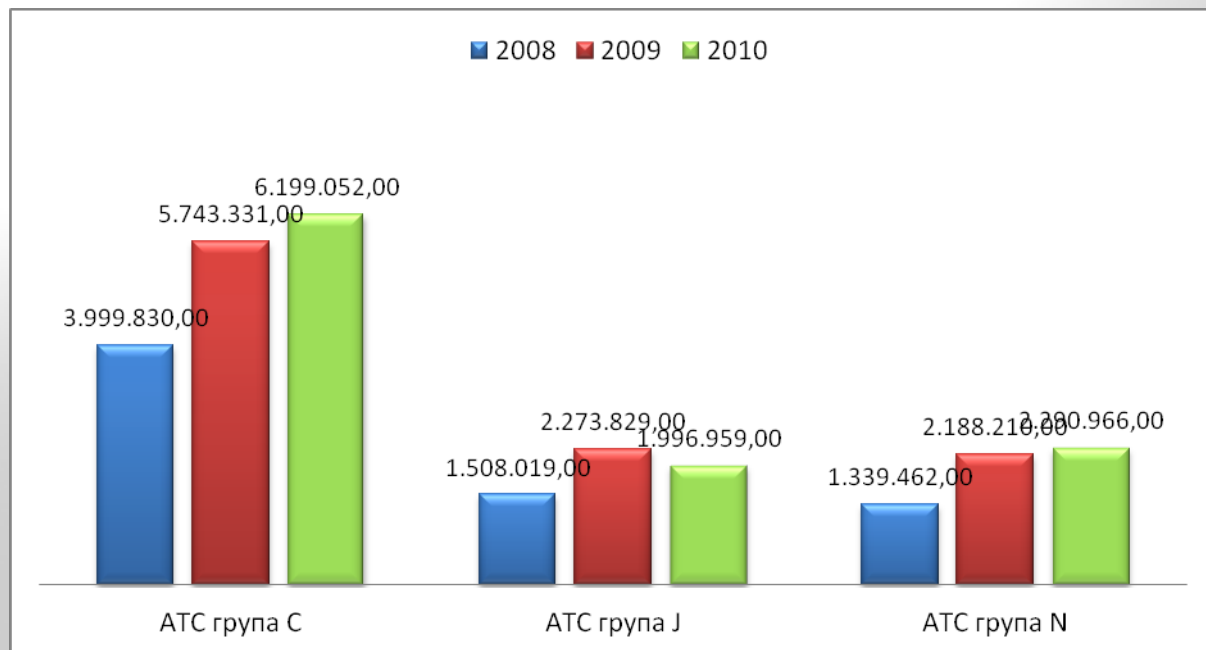
Графикон 2: Вкупен износ за лекови на рецепт (пресек 2008-2010) по групи од АТС класификација

Лековите од групата на лекови со дејство на кардиоваскуларниот систем се на прво место, како според бројот на реализирани рецепти, така и според вкупните износи издвоени за лекови на рецепт. На второ место според бројот на реализирани рецепти во 2008 и 2009 година се лековите од групата на антиинфективни лекови за системска употреба, додека во 2010 година овие лекови се на трето место после лековите со дејство на ЦНС. Причина за ова се и зајакнатите контроли бо Фондот во делот на придржување кон режимот на пропишување и индикациите согласно Листата на лекови.

Графикон 3: Вкупен број на рецепти за лекови на рецепт за групите C, J и N според ATC клаификација (2008-2010)

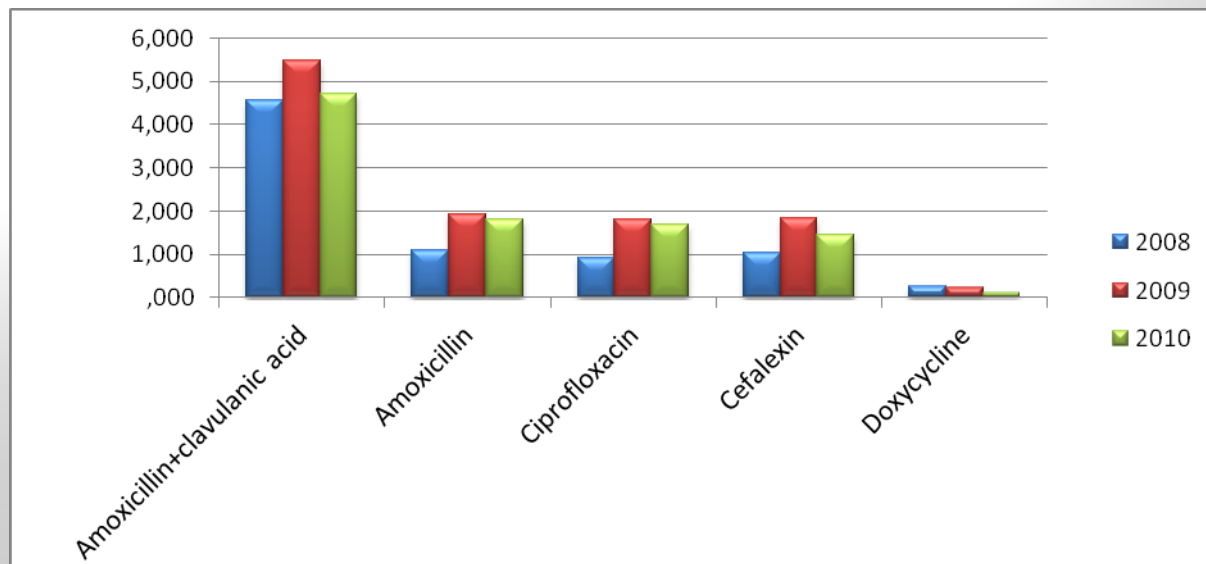

Од групата на антиинфективни лекови за системска употреба 5 најпотрошувани генерики по ДДД (дневно дефинирана доза)/1000 (осигуреник)/ден се: amoxicillin + clavulanic acid, amoxicillin, ciprofloxacin, cefalexin и doxycycline.

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

www.fzo.org.mk

Графикон 4: Потрошувачка на 5 најпотрошувани генерики од групата на антиинфективни лекови за системска употреба по ДДД/1000 (осигуреник)/ден (2008-2010)

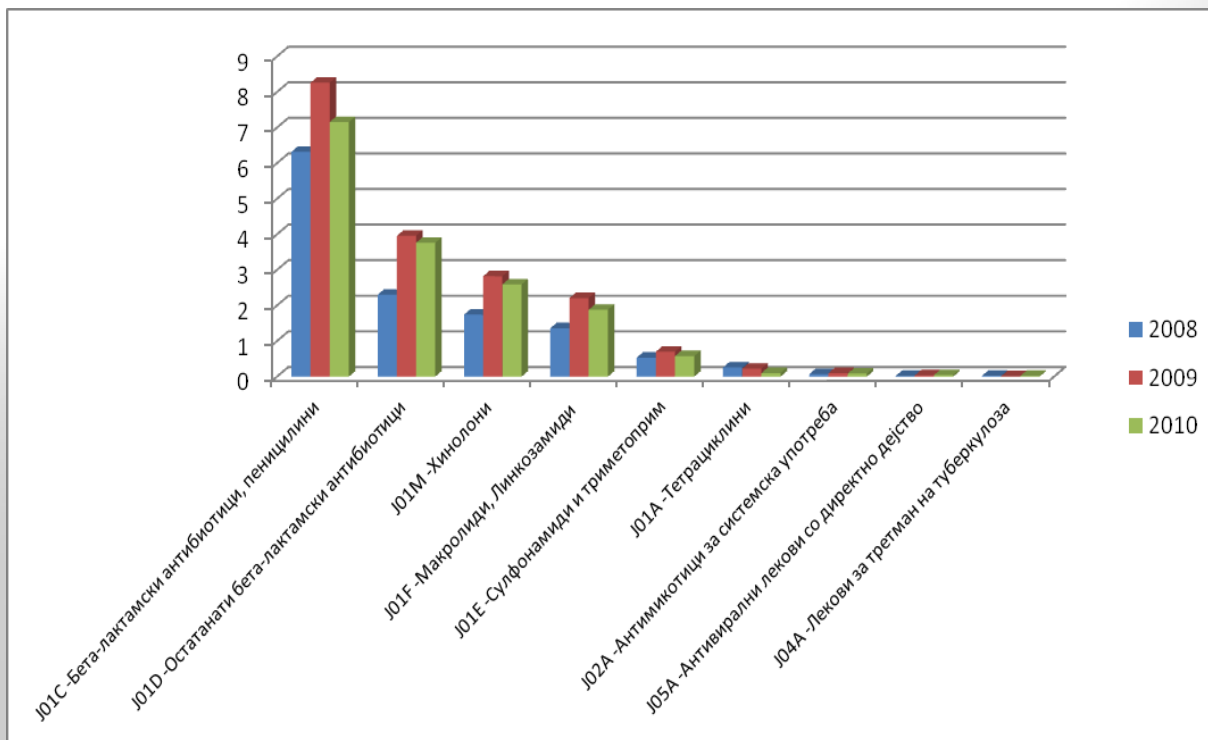

Од групата на антиинфективни лекови за системска употреба најпотрошувани лекови како групи, се лековите од групата на бета-лактамски антибиотици-пеницилини (J01C) , според 3-ниво според АТС класификација.

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

www.fzo.org.mk

Графикон 5: Потрошувачка на лекови по групи на антиинфективни лекови од АТС класификација за системска употреба по ДДД/1000 (осигуреник)/ден (2008-2010)

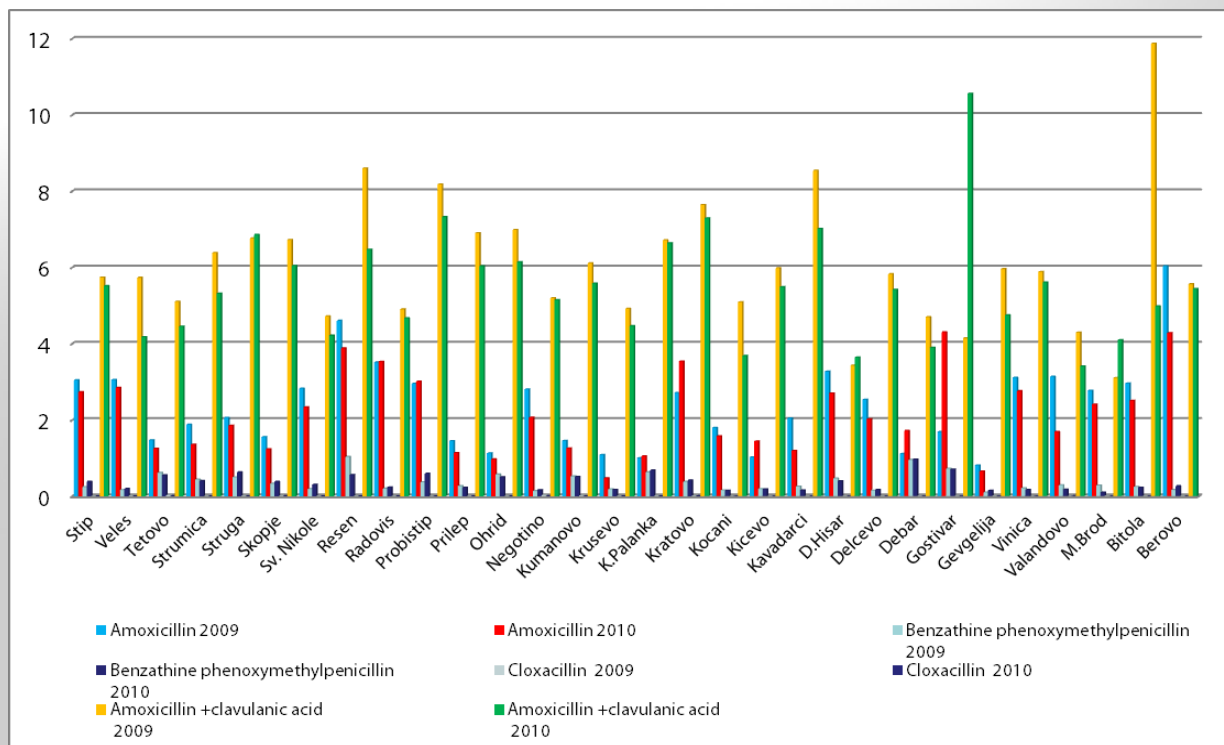

За лековите од групата на бета-лактамски антибиотици-пеницилини (J01C) по подрачни служби во Фондот најголема потрошувачка е забележана во Гостивар околу 16 ДДД/1000 (осигуреник)/ден и Битола со околу 15 ДДД/1000 (осигуреник)/ден.

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

www.fzo.org.mk

Графикон 6: Потрошувачка на лекови од групата на бета-лактамски антибиотици по ДДД/1000 (осигуреник)/ден (2009-2010)

Заклучок:

1. На потрошувачката на лекови влијание имаат:

- Вкупниот буџет за лекови на рецепт
- Листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот
- Бројот на аптеки
- Референтните цени на лековите (вклучително и доплатата)
- Преписувачките навики на лекарите
- Структурата на осигуренците (возраст, Dg, итн.)

2. Следењето на потрошувачката на лекови влијае на:

- Рационалната употреба на лекови
- Правилната дистрибуција на вкупните средства за лекови на рецепт

ОБЈАВА НА СПИСОК НА ЛЕКОВИ БЕЗ ДОПЛАТА КОИ ПАЃААТ НА ТОВАР НА ФОНДОТ

Заштитено име на лекот	Производител
KLAMOKS сусп.(250+62,5)mg/5ml(100ml)	BILIM
KLAMOKS филм обл.табл.10 x (875+125)mg 1g	BILIM
KLARICIN филм обл.табл. 14 x 500 mg	REPLEKFARM
KLIMICIN капс. 16 x 150mg	SANDOZ-LEK
KORNAM табл. 30 x 5mg	SANDOZ-LEK
KOTRIMOKSAZOL табл. 20 x (400+80)mg	JAKA 80
KOTRIMOKSAZOL табл.20 x (100+20)mg	JAKA 80
KOTRIMOKSAZOL сусп.(200+40)mg/5ml(100ml)	JAKA 80
LAKEA филм обл.табл. 30 x 50mg	SANDOZ-LEK
LAMAL табл. 30 x 100 mg	ALKALOID
LAMAL табл. 30 x 200 mg	ALKALOID
LAMAL табл. 30 x 25mg	ALKALOID
LAMAL табл. 30 x 50 mg	ALKALOID
LAMICTAL табл. 30 x 25mg	GSK
LANSOPRAZOL PLIVA gastro reziz cap 28 X 30 mg	PLIVA
LATONINA Назален спреј 200U(2ml)(14доза)	FARAN
LEVODOPA /CARBIDOPAтабл. 100 x (250mg+25mg)	REMEDICA
LEVODOPA + KARBIDOPA табл. 100 x (250mg+25mg)	REPLEKFARM
LINAPIN капс. 20 x 200mg	REPLEKFARM
LINAPIN филм.обл.табл. 20 x 400mg	REPLEKFARM
LINDRON табл.28 x 10mg	KRKA
LIZINOPRIL табл.20 x 10 mg	JAKA 80
LIZINOPRIL табл.20 x 20 mg	JAKA 80
LIZINOPRIL табл.20 x 5 mg	JAKA 80

Заштитено име на лекот	Производител
NIASPAN 750 табл. 56 x 750mg	MERCK
NIFEDIPIN филм обл.табл. 50 x 10mg	JAKA 80
NITROGLICERIN lingv. 40 x 500mcg	JAKA 80
NITRO-MAK капс. 20 x 2,5mg	JAKA 80
NORFLOKSACIN табл. 20 x 400mg	JAKA 80
NOVAMORF подјазични табл. 20 x 20mg	ALKALOID
OLANZAPIN филм обл.табл. 30 x 10mg	REPLEKFARM
OLANZAPIN филм обл.табл. 30 x 5mg	REPLEKFARM
OMEPRAZOL капс. 14 x 20mg	JAKA 80
OMEZ капс. 20 x 20mg	DR.REDDY'S LABORATORIES LTD.
OPRYMEA табл. 30 x 0,25mg	KRKA
OPRYMEA табл. 30 x 1mg	KRKA
ORVAGIL табл. 20 x 400mg	GALENIKA
OSPEN Сируп 750.000IU/5ml(60ml)	KRKA
OSTEOPOR табл.4 x 70mg	GLFITOPHАСкопје, Р. Македонија место на производство BIOSPRAY S.A- Palini /Atiki, Грција
PANAZE капс.20 x (9000U+10000U+500U)	KRKA
PANCEF сусп.100mg/5ml(100ml)	ALKALOID
PANCEF сусп.100mg/5ml(60ml)	ALKALOID
PANCEF табл. 10 x 400mg	ALKALOID
PANCEF табл. 5 x 400mg	ALKALOID
PANKLAV филм обл.табл. 20 x (500+125)mg 625mg	HEMOFARM
PANKLAV 2X филм обл.табл.14 x (875+125)mg 1g	HEMOFARM
PANKLAV 2X сусп.(400+57)mg/5ml (140ml)	HEMOFARM
PANKLAV филм обл.табл.15x(250+125)mg	HEMOFARM

Заштитено име на лекот	Производи тел
RISPERIDON филм обл.табл.20 x 4mg	REPLEKFA RM
SALBUTAMOL ALKALOID табл.60 x 2mg	ALKALOID
SERETIDE DISKUS (60 Dozi)	GSK
SERETIDE DISKUS (60 Dozi)	GSK
SERETIDE DISKUS (60 dozi)	GSK
SETALOFT филм обл.табл. 28 x 100mg	ACTAVIS
SETALOFT филм обл.табл. 28 x 50mg	ACTAVIS
SIZAP филм обл.табл. 30 x 10mg	ALKALOID
SIZAP филм обл.табл. 30 x 5mg	ALKALOID
SPAZMOTROPIUM табл. 20 x 5mg	REPLEKFA RM
SPIRIVA прашок за инхалирање, капсула	BOEHRING ER INGELHEIM PHARMA
STATEX табл. 28 x 10mg	PLIVA
STATEX табл. 30 x 40mg	PLIVA
STATEX табл. 28 x 20mg	PLIVA
SULFASALAZIN EN табл. 50 x 500mg	KRKA
TAFEN назален спреј 50mcg/doza	SANDOZ- LEK
TAMLOS капс.30x400mcg	ALKALOID
TAMOXIFEN табл.30 x 10mg	REMEDICA
TANYZ капс.30x400mcg	KRKA
TERAZOSIN табл. 30 x 2mg	REPLEKFA RM
TERAZOSIN табл. 30 x 5mg	REPLEKFA RM
TIAMAZOL табл. 20x10mg	JAKA 80
TIAMAZOL табл. 20x20mg	JAKA 80
TIMOLOL ALKALOID капки за очи 5mg/1ml (5ml)	ALKALOID

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
www.fzo.org.mk

		375mg			
LORATADIN сусп.5mg/5ml(120ml)	JAKA 80	PARACETAMOL tabl. 500 x 500mg	JAKA 80	TINIDIL lingv. 40 x 5mg	PLIVA
LORATADIN табл.10 x 10mg	JAKA 80	PARACETAMOL tabl. 500 x 500mg	REPLEKFARM	TORVEX филм обл.табл. 30 x 10mg	ALKALOID
LORATADIN табл. 10 x 10mg	REPLEKFARM	PARACETAMOL sir. 120mg/5ml (100ml)	JAKA 80	TORVEX филм обл.табл. 30 x 20mg	ALKALOID
LORATADIN табл. 20 x 10mg	REPLEKFARM	PAROKSETIN филм обл.табл. 30 x 20mg	REPLEKFARM	TORVEX филм обл.табл. 30 x 40mg	ALKALOID
LORATADIN табл. 20 x 10mg	JAKA 80	PAROKSETIN филм обл.табл. 30 x 30mg	REPLEKFARM	TRAMADOL капс. 20 x 50mg	JAKA 80
LORISTA филм обл.табл. 28 x 100mg	KRKA	PHENOBARBITAL ALKALOID табл. 30 x 100mg	ALKALOID	TRAMADOL сусп.5 x 100mg	JAKA 80
LOSARTAN ALKALOID филм обл.табл. 30 x 100mg	ALKALOID	PHENOBARBITAL ALKALOID табл. 30 x 15mg	ALKALOID	TRIMOKSAZOL сусп.(200+40)mg/5ml(100ml)	REPLEKFARM
LOSARTAN филм обл.табл. 30 x 50mg	REPLEKFARM	PHENOBARBITON табл.10 x 100mg	PLIVA		TEVA PHARMACEUTICAL
LOSARTIC филм обл.табл. 28 x 50mg	PLIVA	PLITOP табл. 50 x 0,1mg	PLIVA	TRIXIN капс.100 x 250mg	TEVA PHARMACEUTICAL
LUXETA филм обл.табл.28 x 50mg	PLIVA	PLODIN 20 табл. 30 x 20 mg	JAKA 80	TRIXIN капс.50 x 500mg	SANDOZ-LEK
LUXETA филм обл.табл.30 x 50mg	PLIVA	PLODIN 40 табл. 30 x 40 mg	JAKA 80	TULIP филм обл.табл. 30 x 20mg	SANDOZ-LEK
MACROPEN сусп.175mg/5ml(115ml)	KRKA	RADOMIN обл.табл. 20 x 400mg	JAKA 80	TULIP филм обл.табл. 30 x 40mg	MN PHARMACEUTICALS
MACROPEN филм обл.табл.16 x 400mg	KRKA	RANITIDIN филм обл.табл. 20 x 150mg	JAKA 80	UNIKLAR сусп.125mg/5ml (70ml)	MN PHARMACEUTICALS
MESALAZIN табл. 50 x 250mg	REPLEKFARM	REBETOL капс.168x200mg	SCHERING-PLOUGH	UNIKLAR филм обл.табл.14 x 250mg	MN PHARMACEUTICALS
MESALAZIN табл. 50 x 500 mg	REPLEKFARM	RECALCITON Назален спреј 200U(2ml)(14дози)	REPLEKFARM	UNIKLAR филм обл.табл.14 x 500 mg	MN PHARMACEUTICALS
METFORMIN филм обл.табл. 30 x 1000mg	JAKA 80	RECIPROKS филм обл.табл. 10 x 250mg	REPLEKFARM	URSOFALK (250ml)	Dr.Falk Pharma GmBH
METFORMIN филм обл.табл. 30 x 500mg	JAKA 80	REFERUM раствор за орална употреба 100mg/5ml (100ml)	REPLEKFARM	VAGIFEM vag. 15 x 0,025mg	NOVO NORDISK
METFORMIN филм обл.табл. 30 x 850mg	REPLEKFARM	REFERUM сируп 50mg/5ml (100ml)	REPLEKFARM	VASOFLEX табл. 60 x 2mg	ALKALOID
METFORMIN филм обл.табл. 30 x 850mg	JAKA 80	REFERUM таблети за цваќање 30 x 100mg	REPLEKFARM	VASOFLEX табл.30 x 1mg	ALKALOID
MINIRIN Назален спреј 0,1mg/ml (5ml) (50 dozi)	FERRING	RENAPRIL табл. 20 x 20mg	REPLEKFARM	VASOFLEX табл.60 x 5mg	ALKALOID
MIRAPEXIN табл. 30 x 0,25mg	BOEHRINGER INGELHEIM PHARMA	RENAPRIL табл. 20 x 5mg	REPLEKFARM	VERAPAMIL 40 филм обл.табл. 30 x 40mg	JAKA 80
MIRAPEXIN табл. 30 x 1mg	BOEHRINGER INGELHEIM PHARMA	RENAPRIL табл. 20 x10mg	REPLEKFARM	VERAPAMIL 80 филм обл.табл. 50 x 80mg	JAKA 80
				VERAPAMIL ALKALOID обл.табл. 30 x 40mg	ALKALOID

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
www.fzo.org.mk

MONOVAS табл.20 x 10mg	MN PHARMACEUTIC ALS	REODON табл. 90 x 0,5mg	PLIVA	XANAX табл. 30 x 0,25mg	PFIZER
MONOVAS табл.20 x 5mg	MN PHARMACEUTIC ALS	REODON табл. 90 x 1mg	PLIVA	XANAX табл. 30 x 0,5mg	PFIZER
MOSMASS табл.4 x 70mg	RAFARM S.A.	REODON табл. 90 x 2mg	PLIVA	XORIMAX табл. 10 x 250mg	SANDOZ- LEK
MOXILEN капс.100 x 500mg	MEDOCHEMIE	RESILO филм обл.табл. 20 x 25mg	DR.REDDY'S LABORATORIES LTD.	XORIMAX табл. 10 x 500mg	SANDOZ- LEK
MOXILEN капс.100 x 250mg	MEDOCHEMIE	REVASTAT филм обл.табл. 30 x 10mg	REPLEKFARM	YASNAL филм обл. табл. 28x10 mg	KRKA
MYCORIL vag.табл. 1 x 500mg	REMEDICA	REVASTAT филм обл.табл. 30 x 20mg	REPLEKFARM	YASNAL филм обл. табл. 28x5 mg	KRKA
MYCORIL vag.табл. 3 x 200mg	REMEDICA	REVASTAT филм обл.табл. 30 x 40mg	REPLEKFARM	ZALASTA филм обл.табл. 28 x 10mg	KRKA
MYCORIL Крема 10mg/g (20g)	REMEDICA	RIFAMOR капс. 16 x 300mg	GALENKA	ZALASTA филм обл.табл. 28 x 5mg	KRKA
MYFORTIC табл. 120 x 180mg	NOVARTIS	RINOCO назален спреј 50 mcg/doza	IVAX	ZEFFIX филм.обл.табл. 28 x 100mg	GSK
MYFORTIC табл. 120 x 360mg	NOVARTIS	RISPERIDON филм обл.табл.20 x 1mg	REPLEKFARM	ZONADIN филм обл.табл.20 x 10mg	PLIVA
NIASPAN 1000 табл. 56 x 1g	MERCK	RISPERIDON филм обл.табл.20 x 2mg	REPLEKFARM	ACENOKUMAROL табл.20 x 4mg	REPLEKFA RM
NIASPAN 500 табл. 56 x 500mg	MERCK	RISPERIDON филм обл.табл.20 x 3mg	REPLEKFARM		

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

www.fzo.org.mk